

lbid-sa.no

Temadag med fokus på nyutdanna i barnehage og skule

HVL 25.01.2024

Astrid Bakken og Ingrid Steine Bortne

Program for dagen

- 09.00 – 09.30: Velkommen og informasjon om «Ny på Vestlandet», nasjonale føringar og overgang frå utdanning til yrke v/arrangør Astrid Bakken og Ingrid Steine Bortne
- 09.30 – 10.00: Erfaringar og råd frå nyutdanna lærar v/Runa Buene frå Kvåle skule
- 10.00 – 10.15: **Pause**
- Erfaringar og råd frå nyutdanna barnehagelærarar v/Hågen Før og Julie Slora Fotland frå Fosshagen utdanningsbarnehage
- Korleis er det å vere nyutdanna i dag? v/Helga Sie frå Luster ungdomsskule og Markus Sannebro frå Kvåle skule
- 11.15 – 12.00: **Lunsj (bagett/wraps)**
- 12.00 – 12.20: Erfaringar som rettleiar v/Anne Mari Sole Sande frå Stedje barnehage
- 12.20 – 12.40: Nyutdanna pedagog i Sogndal kommune v/Frode Kristian Grøtnebø, leiar Sogndalsskulen
- 12.40 – 13.00: Rettleiing for nyutdanna tilsette ved Hafslo barne- og ungdomsskule v/rettleiar Sonja Rutledal
- 13.00 – 13.15: **Pause**
- 13.15 – 13.45: Rettleiingsordninga i Stryn kommune v/Heidi Liadal og Bente Frøholm
- 13.45 – 14.05: Rettleiing for nyutdanna lærarar i skule og barnehage v/Steinar Øydvin, HTV Utdanningsforbundet i Sogndal kommune/regionkontakt
- 14.05 – 14:30: Oppsummering, spørsmål og evaluering via QR-kode

Spor

av Haldor Skard

Du går inn i ditt landskap.

Møter mennesker

som går forbi,

som tar følge.

Noen forlater du i neste kryss.

Noen lar du bli med for alltid.

Ingen kan ødelegge

de vare sporene

dere skapte sammen.

Høgskulen
på Vestlandet

System for
styrka læring

Barnehage- og skuleutvikling i Sogn 2022 - 2030

Frå student til lærar i barnehage og skule –ein viktig overgang

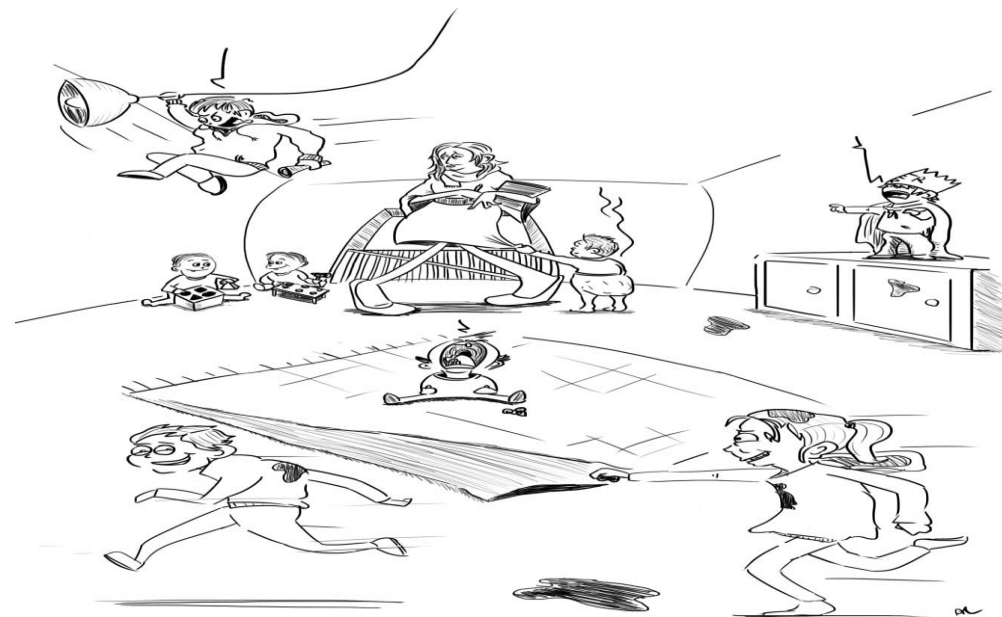

Overgang utdanning- yrke som overgangssjokk

Ein overgang som det kan vere vanskeleg å fullt ut førebu seg på i lærarutdanninga (Bjerkholt 2013, Eraut 2002, 2004, Østrem 2008)

Når dei høge ambisjonane for kor god lærer ein skal vere, møter dei praktiske arbeidsforholda, kan dei nyutdanna oppleve eit overgangssjokk, men graden av meistring eller overgangssjokk varierer frå nyutdanna til nyutdanna

(Rambøll, 2015)

Overgang mellom utdanning og yrke - mykje må lærast i yrke

- Overgang mellom utdanning og arbeidsliv handlar om korleis overgangen blir tilrettelagt, og at det er urimeleg å forvente at utdanninga aleine skal kvalifisere til eit samansett og krevjande yrkesliv.

(Caspersen og Raaen, 2010, Østrem 2008)

Utfordringar som nyutdanna kan oppleve i møte med arbeidsplassen- barnehage og skule

- Skal bli kjent med skulen og barnehagen sin kultur; ulike system, skrivne og uskrivne normer, reglar og forventningar
- Foreldresamarbeid, foreldrekontakt
- Leiing av personalet (barnehage)
- Klasseleiing (skule)
- Kollegasamarbeid
- Individuelle opplæringsplanar (IOP)
- Barn og unge med særskilte behov

- Elevvurdering (skule)
- Fagdidaktikk
- Kan få fag og klassar ingen andre vil ha
- Undervisning i fag ein ikkje har hatt så mykje av i utdanninga
- Tidspress- Tid på planlegging
- Ikkje vere belastning og tør ikkje spørje om støtte

(Eik 2014, Bergvik mfl. 2005, Ulvik, 2018, Ødegård 2014)

Eksempel på kva nyutdanna kan bidra med på arbeidsplassen og i profesjonsfelleskapet

- Ny oppdatert fagleg kunnskap frå fersk utdanning
- Fersk teoretisk innsikt
- Kommunikasjon med barn, elevar, unge
- Kan bidra med nye idear
- Entusiasme, engasjement
- Digital kompetanse
- Fagfordjuping
- Utanfrå blikk; Lettare for å kunne stille spørsmål ved det som blir «tatt for gitt» i barnehage- og skulekultur

(Eik 2014, Bergsvik mfl. 2005, Ulvik og Smith 2018, Ulvik og Langørgen, 2012, Ødegård 2014)

Nasjonale rammer for veiledning av nyutdanna lærerlar (2018)

- *Nyutdannede lærere kommer med oppdatert kompetanse som kan bidra til utvikling av profesjonsfellesskapet i den enkelte barnehage og skole.*
- *Det har derfor stor betydning hvordan den nyutdannede inkluderes i profesjonsfellesskapet og anerkjennes som bidragsyter og ressurs.*

Historikk

Det nasjonale tiltaket for veiledning av nyutdanna lærerarar

- **Overordna mål;** Veiledningsordning skal sikre ein god overgang mellom utdanning og yrke, bidra til å rekruttere, utvikle og halde på dyktige barnehagelærerarar og lærerarar
- 2003: Det nasjonale programmet «Veiledning av nyutdanna lærerarar i barnehage og skole» iverksett.
- I 2009/ 2010 KS og KD intensjonsavtale/ Pedagog avtalen
 - **NB Veiledning blir eit arbeidsgivar ansvar**
- 2014: Pedagogavtalen blir vidareført av kvalitetsavtalen mellom KD og KS.
- 2018: *Nasjonale rammer- Prinsipp* «Veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere i barnehage og skole»
- 2019: Tilskotsordning- Kommunar og friskular som gir veiledning til nyutdanna lærerarar i grunnskule, kan søke Udir om tilskot til å planlegge og gjennomføre veiledning
- 2022:NOU 2022: 13 - regjeringen.no:Med videre betydning — Et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole med
 - Forslag om introduksjonsår for nyutdanna lærerarar

Ny (som lærar) på Vestlandet

- Samarbeidande utdanningsinstitusjonar: HVL (Studiestadane: Bergen, Stord Sogndal), NLA Høgskolen, Breistein og UIB)
- Arbeider på oppdrag frå Udir (etter søknad om midlar) og Det nasjonale tiltaket; Veiledning av nyutdanna lærarar i barnehage og skule

Oppdrag

- Drive informasjons- og motivasjonsarbeid mot leiarar og eigarar i barnehage og skule om rettleiing av nyutdanna og tilbodet om rettleiarutdanning
- Støtte og samarbeide med arbeidsgivarar om å utvikle/videre utvikle system for rettleiing for nyutdanna og skape møteplassar for nyutdanna og rettleiarar

Nettverk for nyutdanna pedagogar 7. desember 2023

Målet er å bli kjend med andre nyutdanna pedagogar i Sogn, skape eit fagleg og sosialt nettverk og få inspirasjon og fagleg påfyll i arbeidet som nyutdanna.

Eit utdrag frå evalueringa...

30 av 36 nyutdanna svara på kartlegginga des.2023

7. Får du regelmessig/systematisk rettleiing på arbeidsplassen din?

[Flere detaljer](#)

 Innblikk

 Ja	13
 Nei	11
 Eg får rettleiing, men ikkje faste ...	6

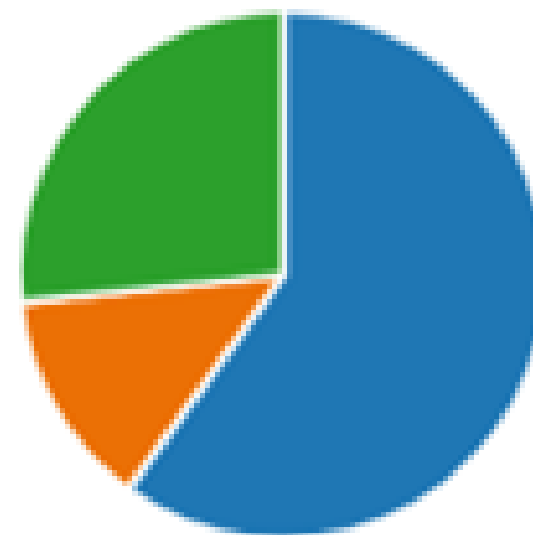

8. Har du fått tildelt ein rettleiar på arbeidsplassen din?

[Flere detaljer](#)

 Innblikk

 Ja, ein kollega	18
 Ja, leiaren min	4
 Nei	8

9. Får du rettleiing individuelt eller i gruppe?

[Flere detaljer](#)

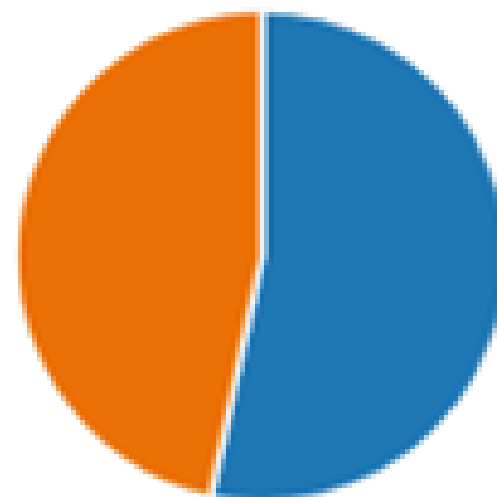
 Innblikk

 Berre individuelt	6
 Berre i gruppe	4
 Både individuelt og i gruppe	9
 Eg får ikkje rettleiing	11

10. Får du "skjerma" tid på arbeidsplanen din for å delta i rettleiing?

[Flere detaljer](#)

Høgskulen
på Vestlandet

HVL eiga
nettside

- <https://www.hvl.no/samarbeid/samarbeid-lararutdanning-og-kreative-fag/ny-som-larer-pa-vestlandet/>

Referanse:

- Bjerkholt, E. (2013). Åpning av lukkede rom. En kvalitativ studie av innholdet og dialogene i veiledningssamtaler mellom nyutdannet lærere og lokale veiledere. Doktoravhandling .Det utdanningsvitenskapelige fakultet. Universitetet i Oslo
- Caspersen, J. & Raaen, F. D.(2010). «Nyutdannede læreres første tid i yrket- en sjokkartet opplevelse?. I Haug, P. (red.) *Kvalifisering til læreryrket*. Abstrakt forlag.
- Caspersen, Joakim (2008): Er nyutdannede ferdigvare? Dagbladet, 24.07.08.
- Bergsvik, E.; Grimseth, G & Nordvik, G (2005): Den første tiden i yrket. Nordisk pedagogikk 25 (1) s.67-78
- Eik, L.T. (2014). Ny i profesjonen. En observasjons-og intervjustudie av førskolelæreres videre kvalifisering det første året i yrket (Doktoravhandling). Det utdanningsvitenskapelige fakultet, Universitetet i Oslo.
- Halmrast, H. H. ,Gulbrandsen, I. P., Søvold, J. M. , Stampe, P. L. Ulvik, M. & Kvam, E. K. (2021). Evaluering av veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere – sluttrapport. Rambøll management
- NOU 2022:13 Med videre betydning- et helhetlig system for kompetanse- og karriere utvikling i barnehage og skole.<https://www.regjeringen.no/contentassets/4845f96e887444c98d7a102f1b00bca1/no/pdfs/nou202220220013000dddpdfs.pdf>
- Rambøll (2016): Veiledning av nyutdannede barnehagelærere og lærere: En evaluering av veiledningsordningen og veilederutdanningen <https://www.udir.no/globalassets/filer/tall-og-forskning/rapporter/2016/evaluering-av-veiledningsordningen-sluttrapport.pdf>

Lisa aisato

- Rambøll (2015): Evaluering av veiledningsordningen for nyutdannede pedagoger i barnehage og skole. Delrapport <https://www.udir.no/globalassets/filer/tall-og-forskning/forskningsrapporter/ny-delrapport-evaluering-av-veiledningsordningen-for-nyutdannede-pedagoger-i-barnehage-og-skole-vedlegg-inkl.pdf>
- Ulvik, M. (2018). Nye lærere- hvorfor trenger de støtte? I Smith, K. & Ulvik, M. (red). *Veiledning av nye lærere. Nasjonale og internasjonale perspektiver*. 2. utgaver. Universitetsforlaget.
- Ulvik, M. & Smith, K. (2018). Nye læreres stemme. I Smith, K. & Ulvik, M. (red). *Veiledning av nye lærere. Nasjonale og internasjonale perspektiver*. 2. utgaver. Universitetsforlaget.
- Ulvik, M. & Langørgeren, K. (2012). What is it to learn from a new teacher? Newly qualified teachers as a resource i schools. *Teachers and Teaching*. 8 (1), 43- 57
- Ødegård, E. (2011). Nyutdannede pedagogiske lederes mestring og appropriering av barnehagens kulturelle redskaper (Monografi). Universitetet i Oslo
- Østrem, S. (2008). En umulig utdanning til et umulig yrke? Om allmennlærerutdanning og yrkesutøvelse, Doktoravhandling, Roskilde Universitetscenter.
- Østrem, S (2010). Hva vet vi om veiledning av nye lærere i barnehage og skole? I Høihilder, E.K og Olsen, K-R (red). *Veiledning av nye lærere i skole og barnehage*. Oslo: Pedlex Norsk Skoleinformasjon.

LYKKE TIL 😊